

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely: SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETÉNYEK.

Előzetes pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Hírdetetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán

Egész évre	10 ft — kr
Félévre	5 ft —
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisorszeri beiktatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szombat, április 26.

82. szám.

Kőrössi Sándor orsz. képv. beszéde.

— A képviselőház április 24-iki ülésében, az ipartörvényjavaslat ügyében. —

T. ház! Megvallom némi aggodalommal és elfoglaltsággal emelek szót e pillanatban, a mikor egy részről az idő is előhaladt, más részről a ház ügyelme is annyira ki van merítve, hogy félek azt tovább is hosszabb beszéddel fárasztani. (Halljuk! Halljuk!) De ha mégis felszólalok, méltóztassék ezt annak tulajdonítani, hogy oly városból vagyok mint képviselő megválasztva, a hol az önálló iparosok száma közel 2000; tehát kötelességemnek ismerem, mikor ipartörvénnyel van szó, felszólalni, és adandó szavazatomat indokolni. (Halljuk!)

Azonban midőn felszólalok, nem szándékozom Herman Ottó valamint Pulszky Ágost képviselő társaimmal a bölcsészeti fejtegetés és elmélkedés terére kitérni, mely bölcsészeti fejtegetések igen szépek de mikor pozitív törvény megalkotásáról van szó, akkor nem philosophiai elméletekről, de a tapasztalat és élet kívánalmairól kell szólnunk. Méltóztassék meggyőződve lenni, hogy az előbb szöveg utóbb szövegre nagy befolyással vannak, s így az előző bölcsészeti fejtegetések rám is elragadtak, bebizonyítottam azaz, hogy én az újabb kor egyik legkitűnőbb bölcsészének Hegelnek egy állításából indulok ki, mikor mostani beszédembe kezdek. Hegel azon tételt állította fel, hogy minden, a mi létezik, és észszerű, létezik. Ha e tétel valóban állana, ugyi most midőn az új ipartörvény megalkotásával foglalkozunk, felesleges munkát tennék, mert hiszen nekünk tagadhatatlanul létezik ipartörvényünk; ha létezik ipartörvényünk: ezzel egyszersmind igazolva van, észszerűsége is, mivel Hegel szerint a mi tételt, az észszerű; (derültésg) Amde Hegel tételle nem áll, mert akkor a haladás ki lenne zárva. Tény, hogy nekünk van ipartörvényünk, de épen a leginkább érdekelt körökből emelkedtek először panaszhangok ezen észszerű elveken nyugvó törvény ellen, melyről hiába mondta ma Herman t. képviselő társunk, hogy a képzés és kényszer elfogadásával a liberalizmus nincs érintve.

Engedelmet kérek, ne takargassuk magunkat fügefalevelekkel s valljuk be őszintén, hogy a liberalizmus igen is érintve van. A liberalis eszmén alapuló törvény sem a

képzést, sem a kényszert nem állítja fel olyan országokban, hol az létezik és nem követeli azt tényleg létező 1872-iki ipartörvényünk sem. Ha tehát ettől eltérünk, be kell vallanunk, hogy ezáltal a liberalizmus érintetik. Más kérdés aztán az, hogy helyesen cselekszünk-e, ha a liberalizmustól eltérünk egy időre azért, hogy megerősödjön a törvényünk oda, hol most gyenge lábunkon járni nem tudunk. Ezt őszintén be kell vallanunk és nem kell olyan állításokkal takaroznunk, hogy most ezáltal a liberalizmus érintve nincs. Érintve van bizony! Midőn mi most új törvényt alkotunk, meg kell vizsgálnunk, hogy vajon azok a panaszok alaposak-e, melyek épen az érdekelt körökből keletkeztek és ha alaposak miként kell azoknak segíteni? A létező törvény ellen azon panasz emeltetett, hogy az iparszabadság elvén alapul és mint ilyen sem a képzést, sem a testületi kényszert nem kívánja meg az iparostól.

Mi mint törvényhozók, a panaszosok egyikét alaposnak ismertük el és a napirenden levő törvényjavaslat szakaszába beiktattuk, hogy bizonyos mesterségek megkezdésére és folytatására a képesség megkívánatik. — Ezzel tehát a panaszos egyikének eleget tettünk. Most a második panasz, a a testületi kényszer felett vitatkozunk és azt vizsgáljuk, hogy alaposak-e az iparosoknak erre vonatkozó panaszai, vagysem? A most létező 1872: 8. t. cz. 79 §-ában foglalt törvényünk azon rendelkezését, melyszerint az iparos a társulatba való belépésre nem kényszeríthető, a vita folyamában még senki sem védelmezte, mből azt következtetem, — hogy ettől eltérni mindnyájan óhajtunk. Maga a törvényjavaslat 122 §-a is elfogadta a kényszer feltételeken azon egyharmadrész iparosra nézve, akik testületbe lépni nem akarnak. Most az a kérdés, hogy a kényszernek ezen módja célszerű és alkalmas-e azon bajoknak megszüntetésére, a melyeket most létező ipartörvényünk megszüntetni nem volt képes? Nézetem szerint a 122 §-ban foglalt feltételes kényszer sem az iparosok óhajait nem elégíti ki, sem pedig a revisió által kitűzött célt el nem éri.

Ezen állítástomat a következőkben indokolom: Az iparszabadság alapján levő törvényünk eredményében igazolta azt, hogy iparosaink nem bírnak a fejlettség azon mérvével, hogy a testületi élet előnyeit önmaguktól felhasználhassák. A legújabb népszámlálás szerint van hazánkban 280,000 önálló iparos; ezek közül csak 22% lépett be önként ipartestületbe. Ez azt mutatja, hogy

iparosainkban a belépési hajlam nincs meg. Ehhez járul még az is, hogy némely iparosok művelői, mint a mészárosok, az aranyozók, a rézöntők, a puskaművesek, a hangszerkészítők, kocsigyárosok, a vaskovácsok, a teherviselés kikerülése végett sohasem fogadják önként ipartestületbe belépni.

Nem lépnek be önként testületbe a vagyoniallású és nagy számu tagokból álló iparosok, mert nem akarják vagyonuk fejlődését másokkal megosztani. T. ház! A jelen esetben csak azon dilemmát állíthatjuk fel: vagy hasznos intézmény az ipartestület vagy nem. Ha hasznos intézmény: akkor nem szabad nekünk a testület alakulását a véletlenre bízni; nem szabad iparosok tetszésére bízni azt, hogy megalakítják-e a testületet vagy nem. Ha pedig nem hasznos intézmény az ipartestület, akkor az egész IV. fejezetet hagyjuk ki a törvényjavaslatból, és mondjunk le azon feladatok teljesítéséről, melyek az ipartestületek oktatására, mesterek, segédek és inasok egymás közti jogviszonyainak szabályozására vonatkoznak és épen az ipartestületek által megoldandó feladatok jelöltettek ki a törvényjavaslatban, mivel ezeket, a mint látjuk, az 1872-iki ipartörvény végrehajtásánál az iparhatóságok nem fogják megoldani és végrehajtani soha.

Nézetem szerint az ipartestületek hasznosak és szükségesek, mert épen a jelenlegi érvényben levő törvényből győződhetünk meg arról, hogy iparosaink szétszórtva a gyáripar ellenében versenyre kelni nem képesek; tapasztaltuk, hogy iparosaink a gyárak ellenében fenállani nem képesek s iparosaink egyesített erejére van szükség, ha a kézműipar a gyáripar mellett nem felvirágozni, de csak megállni óhajt.

Sokan azt mondják, hogy a kényszer utján létrejött ipartestületek a czéh mezét vennék fel és hogy a mai korban az egyént nem lehet arra kényszeríteni, hogy akarata ellenére valamely testület tagjává legyen. Ezen állítások egyike sem áll. Azért hogy az iparosok saját céljaik elérésére testületi alakulást, még a czéhek rémese alakja bizonyos vissza nem tér. — Különbösen is a czéhek a mai társadalomból nem azért tűntek el, mert testületet képeztek, hanem azért mert a képzéssel visszaéltek. — Azért tűntek el a czéhek, mert bosszantólag jártak el a mesterek felvételénél. A czéheknek statutumában azon szabály volt érvényben, hogy amely segéd kutyát vagy macskát agyonüt, vagy akasztott embert érint, az önálló mester nem lehet.

Ily bosszantó eljárás miatt szüntek meg a czéhek, de nem azért, mert testületek voltak. A czéhek testületi működése nem volt áldástalan; sőt inkább az áldást hozó volt. Ami jó volt azokban, kár lenne azért nem fogadni el, mert az egykori czéheknel is megvolt.

De az sem áll, hogy az állami törvényhozásnak nem lenne joga arra, hogy az egyént arra kényszerítse, miszerint akarata ellenére valamelyik testületnek tagjává legyen. —

Elismert axioma, hogy az egyén jogai a közérdekből mindig korlátozhatók. A mi törvényhozásunk ezen elvét alkalmazta a népoktatási törvényalkotásánál, alkalmazta az ügyvédi rendtartásnál. — En kérdem, hogyha a szülők megszavaztatták volna, hogy elfogadják-e az iskolai kényszert, vajjon megjellette volna-e a 2/3 többség; vagy ha megszavaztatták az ügyvédeket, hogy kell-e nekik az ügyvédi kamara, vajjon hányan szavazták volna mellette. (Egy hang balfelől. Egynek sem kell!)

Ha a belépési kényszert a közérdek követeli: tetszik vagy nem tetszik, az egyénnek, a testület tagjává kell lennie. Ha már eltérünk a szabad ipar eszméjétől, a mennyiben elfogadtuk a készíttést, elmehtünk tovább is; elfogadhatjuk a testületi kényszert is. Fogadjuk is el, mert ha elfogadjuk, akkor bedugjuk a sok tanok forrását, akkor az iparosok meggyőződhetnek, hogy az ipar felvirágzását sem képzést követelő törvényvel sem kényszerítéssel elrendelő törvényvel hazánkban eltörölni nem lehet. Az ipar felvirágzására sok más tényező közrehatása és különösen az általános műveltség szakértelem és szorgalmas munka kitartás szükséges. Bármely törvényvel az ipar felvirágzását eszközölni nem lehet. Ily nézetektől áthatva tisztelettel kijelentem, hogy én a 122 §-bekezdését el nem fogadom, de nem fogadom el a benyújtott módosítványokat sem.

Elvileg helyeslem a gr. Zichy Jenő képviselő ur módosítványát, de szerkezet miatt legalább azért, mert plesuesumot foglal magában, részint mert nincs benne a minek benne kellene lenni, azt el nem fogadhatom. Bátor vagyok részéről a következő módosítványát elfogadásra ajánlani: Minden olyan községben, melyben a képzéshez kötött mesterséggel foglalkozó iparosok száma legalább százra megy, az iparhatóság által ipartestület alakítandó. Minden önálló és képzéssel kötött mesterséggel fog-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Két kitűnőség a Zápolya korából.

(Történelmi tanulmány.)

Írta: gróf VAY DÁNIEL.

(Folyt.)

Perényi dandárával a hajóhídon szerencsésen átvonult, de Rogendorfnak 20.000 főből állott birodalmi hadait augusztus 26-án a törökök körül fogták, legnagyobb részben a Dunába temették, — Puchaim tábornok 800 emberrel török fogságba esett. Rogendorf hat nagy faltörő és 150 kisebb ágyút, és minden hadi és élelmi szerzeit elveszté, seregének roncsaival a Csallóköz felé menekült, hol sebeit és nehéz felelősségétől gyötörve meghalt. Ferdinánd a nagy császár hada Lipcseig futott.

A magyarok Ferdinánd téltelensége miatt kétségbe estek, féltek hogy erélytelensége miatt — az ország törökökre kerül; — aggodalmuk azonnal valósult; Szolimán buda alatti sátorába hozatta Zsigmond Jánost, mialatt a törökök kisebb nagyobb csapatokban a várba belopóztak, és 1541. szept. 2-án — a Janicsarik vezére már jelenté, hogy a várat a Szultán nevében elfoglalta, s a polgároktól a fegyvereket beszéde. Es e naptól a meesetté átalakított egyházak tornyaiól 145 éven át a féhlőd ragyogott.

Szolimán, Zsigmond Jánost Verbőczy Istvánnal s többi kísérelével letartóztatta, ki siralmas életét konstantinápolyi börtönben végezte be.

A Szultán Budát és vidékét — rögtön török Zandsággá átalakította. Zsigmond Jánosnak pedig Fráter Györgynek gyámsága alatt Erdélyt s a tisztai magyar részlet mutatta ki.

Ferdinánd felkérte Szolimánt, — hogy

öt magyar birtokaiban ne háborgassa, mire a Szultán válasza ez volt: ha békét óhajtsz, az elfoglalt várakat addja át, s a magyar koronáról mondjon le. — Ugyanez időben Erdélyben Mustafa pasa elfogta az értekezletre meghívott Majláth Istvánt, ki szintén török rabként szenvedt ki.

Szolimán Erdélyt át hazavezetve hadait, később Loskapnak szabadságát visszaadta — ki hazájába költözve életét csakhamar bevégezte.

Perényi Péter Sáros-pataki várában; Fráter György utólag Zsigmond János ellen nagy sikerrel izgatótt, Abauj, Bihar, Borsod, Gömör, Heves, Nógrád, Sáros, Szabolcs, Szatmár, Szepes, Szolnok, Zemplén, Ugocea megyéknek többsége, egymás után Ferdinándhoz pártolt. Izabella újabb béketárgyalást kezdett, Izabella újabb béke is beavatkozott, de ebbe Fráter György is beavatkozott. Lükötötte, miként Ferdinánd mindenekelőtt a tényleg Thurzó Elek birtokában létező szepesi uradalmat ettől szerezze meg, hogy ezt a szerződés értelmében Izabellának átadhassa, egyszersmind őt az erdélyi vajdaságban erősítse meg, ha pedig ezen kötelességét két év alatt be nem tölté, a további béketárgyalások a császár és a lengyel király előtt folytatassanak.

Fráter György két, sőt három évi időhaladékot nyert, miután 1542-ik évben a beszercei gyűlésen a török háborúra Ferdinánd adókat szerzett, austeriába hadait gyűjtötte, hogy a dögvész által pusztított török őrségtől Budát elfoglalja, — azonban mást gondolta Buda helyett a németrendekhez ment, mi által a törökök fél ébredtek a budai hiányokat kiegészítették, s az őrséget megerősítették.

A német hadak Joachim vezérlete alatt Mosonyba gyűlekeztek, Pestet szeptember végén szállották meg, de itt Jussuf pasa

visszaverte Vitellinek dandárát, a ruméliai vezér pedig 30000 törökkel fenyegette Joachimot, ki visszavonulót fuvatott; de az üldöző törökök seregéből 15000 katonát felkoncoltattak.

Ferdinánd jászolátában a hivatás szaporítását elfogadta, mely igazolatlan ürügy miatt Batthyányi, Orbán és Thurzó az ezeket követve Ferdinándot sokan elhagyták.

Solimán 1543-ik tavasszal roppant táborával indulván Magyarországra, Pécest s több várakat elfoglalt. Julius végén már Buda alá táborozott, innen szétküldött pasai Esztergomot, Fehérvárt hódoltatták meg; ezen évben Visegrád, Nógrád, Hatvan, Simortornya, Ozora, Mozlóvitz, Karatora is elesetek, mit a sultán megjelölve, Ruszmetet Magyarországba fővezérül hagyta, főhadait hazavezette. Utóhadait Zrínyi Miklós megtámadta, Somlyó alatt 300 törököt levágott, és ha meg nem sebesül, és társa, Kápolnai el nem esik, végzetes csapást mért volna a törökre.

Mig szegény hazánk sok seibeiben vérezett, a 40000 főből állott birodalmi hadak Pozsonynál tetlen veszteltek, Ferdinánd Pozsonyba szeptember hóban megjelent, de a zuglódi hadakat visszatartani képes nem volt.

A német hadakot elhagyatva, Fráter Györgyhez fordult hadsegélyért, ki kijelenté, hogy csak pénz legyen, ő képes 20,000 vitézt zászlói alá gyűjteni. — Ugyanez időben a pártfogása miatt a Speyerbe felkeresett császár, Ferdinándot csak jövő évre biztathatta.

Az aggódtó Ferdinánd pártiak 1544 nyarán Sajó-szentpéteren gyűléseztek, s abban állapotok meg, hogy hazánk megmentése attól függ, képes-e Ferdinánd a törököknek elűzésére kellő hadsereget teremteni s ezt lelkesedéssel vezérelni; mihez a szeptember

18-án megkötött Crespy békekötés után — nyilván inkább lehetett remélhető, hogy anyabékült francia király, melynek, mert a kitetemes seregét, pénzben és hadakban segélyt ígért.

Mig a Ferdinánd pártiak Szent-Péteren és Zagrábban a török elleni hadjárat felett tanakodtak, addig János hívei Debreczenben és Tordán, a török hadak felosztásán tanakodtak.

A császár mindenekelőtt a reformációt szándokolván elfojtani, ez okból rá vetett Konstantinápolyba küldje, — és készületlenségét titkolva, a magyar rendeket biztatgassa. — De a Nagyszombaton ülésező rendek a történekről értesültek, bosszuságuk viharként kitért. Weltrich Károlynak követe 1545-ben azt értesíti, hogy a magyar rendek ugy a császárt mint Ferdinándot szidalmazták, ellenben Fráter Györgyöt, a hazánk megmentésére egyedül képes férfit magasztalták. — Weltrich jelentésében kidomborítja Fráternek nagyságát, kihez hazája, nehézkörülményei között mint mentő horoghoz fordult.

Fráter György akkor Erdélynek Magyarország Zsigmond János uralma alatt egyesítésén fáradozott, hogy részére Szolimán pártfogását biztosítsa; a debreczeni gyűlésből a fényes kapuhoz a beszéde adóhoz gazdag ajándékait mellékelve követséget küldött. — Fráter megbízottai Konstantinápolyba találták a császárnak képviselőjében Weltrichet, ki egy évi fegyverszünetet eszközölt, mit Ferdinánd a pozsonyi gyűlésnek bejelentett, de ezzel az elégtelenséget lecsillapítania nem sikerült, mert Weltrich 1546. júliusban állandó békeszerzést végzett ismét Konstantinápolyba küldetett.

(Folyt. köv.)

lakozó iparos mesterség megakadályozásával az ipartestületbe beléptettek tekintetik, és az azzal járó jogokban részesül; de egyszersmind az azzal járó köteleességeket is teljesíteni köteles.

Kérem a t. házat, méltóztassék módosítványomat megfontolás alá venni és elfogadni, (Helyeslések.)

A középiskolai törvényjavaslat életbeléptetéséhez. Mióta az 1883. XXX. törv. életbeléptetése elrendeltetett, az adminisztratív intézkedések egész sorozata került szünyegre a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban. Egyik legsürgősebb feladat a törvény által megszabott 12 tankerület szervezése, mely sok körültekintéssel és még sok munkával jár már befejezett ugyannyira, hogy a szentesítés valamint a kinevezések már a napokban megtörténnek.

Bécs retirálása. Az osztrák belügyminiszter, a kereskedelmi miniszter és a földmívelési miniszter rendelkezett becsátottak ki, melynek értelmében megengedték, hogy az 1883. szept. 3-án kelt bécsi vásárrendtartás idevágó határozatának mellőzésével az élőslőly szerint való tömeges vásárlásnál azon esetben, ha a vevő és az eladó a levonandó százalék nagyságára nézve nem tudnak meg egyezni, — a vásári bizottság egy közegének és a vágóhíd gondnokának felügyelete alatt próbavágás eszközöltesék; megengedték továbbá a vágómarháknak több vevő által való közös megvétele élőslőly szerint és elrendeltetik, hogy ha a szétosztás esetleg sorshuzás útján történne, a sorshuzás csak a városi vásári bizottság egy közegének felügyelete alatt eszközölhető.

Országgyűlés.

Budapest, április 25.

Az ipartörvényjavaslat részletes tárgyalását folytatta ma a képviselőház, és pedig befejezte a 122. § feletti hosszu vitát, melynek ma harmadik napja volt. E szakaszhoz, illetőleg a szakasz ellen nyilatkoztak még: Lázár Adám, Meczer Gyula Ferenczy és Gündöcs, mire a vita Széchenyi miniszter és Bethlen Ödön előadó felszólalásai után befejeztetett a következők: a névszerinti szavazás, melynek eredménye az, hogy a sokat vitatott 122. §-mellet, úgy mint az a bizottsági javaslatban szövegezte van, szavazott 140 képviselőellen 92; s így a § 48 szót többséggel elfogadtattott és a hozzá beadott 10 módosítvány, Csiky Kálmán stilyári módosítványának kivételével mind elesett. A szabadelvű párt tagjai közül a 122. §-ellen szavaztak: Rónay János, Latinovics Gábor, Kisovics József, Hámos László, Dobránszky Péter, Neppel Ferencz.

A javaslat következő szakaszainak tárgyalása már sokkal gyorsabban és simábban ment s a §§. jobbra változatlanul fogadtak el. A tárgyalás a 144. §-ig haladt. Holnap folytatja a ház a részletes tárgyalást, s ugyancsak a holnapi ülés végén fog felelni az igazságügyminiszter Ónody és Hódossy interpellációira.

A tanár választás érdekében.

Debreczen 1884. április 26.

Ha a most folyó egyházközségi közgyűlésen, a főiskolai gymnasiumban, a latin nyelv tanszéke is új választás által fog betölteni: ez esetben igen czélszerű lenne oly intézkedést tenni, hogy a megválasztott tanár, ha ifjabb koruak közül választatik, nári oklevele megszerzése után még egy pár évet tölthetne külföldi egyetemeken; már csak kirekesztőleg a latin nyelv és irodalom tanulmányoztatása végett.

Szakfériak előtt ugyanis ismeretes dolog, hogy magának a latin nyelvnek és irodalomnak alapos és teljes ismerete s az abban való kellő jártasság, egy egész emberéletet vesz igénybe.

Már pedig nagyon óhajtott volna, hogy addig is, míg az akadémiai tanfolyam a latin nyelv, és irodalom számára (egyelőre a görög nyelvvel egybekapcsolva) külön tanszék állítassék fel: az a tanár, ki a gymnasiumban a latin nyelvet a felsőbb osztályokban fogja tanítani, állandóan adhatna hetenként néhány órát az akadémiai tanfolyamon a felsőbb tanuló ifjaknak is.

E sorok írója, majdnem 3 évtizedre telt tanári pályája alatt főleg a latin nyelv tanításával foglalkozott; s szerencsés levén már előbb az akkor 7 éves gymnasiumi tanfolyamot is, a latin nyelvben kitűnően jártas állandó tanárok vezetése alatt végezhetni, kik már akkor magok is mintegy 3 évtizedre át foglalkoztak a latin nyelv tanításával, bőven nyílt alkalma a latin nyelvnek és irodalomnak terjedelmére és rendkívüli fontosságára nézve, magának kellő tájékozást szerzeni, szintegy a régi latin classica literatura, — mint a latin nyelvnek többek közt a magyar világi és egyházi törvények s történelem terén a múlt században szokássá vált használata szempontjából, mely utóbbiak köztudomás szerint, a magyar királyság kezdeté óta, a legújabb időkig mintegy 800 éven

át, majdnem egyedül (tehát kevés kivétellel) latin nyelven irattak.

S ennél fogva kötelességet vélt teljesíteni midőn nagy fontosságú körülményt a választóknak becses figyelmébe ajánlja.

Félegyházi Bénéjám.

Az 1885. évi budapesti országos kiállítás debreczeni kerületi bizottságának közgyűlése.

— 1884. ápr. 25.

Az országos kiállítás debreczeni kerületi bizottsága ma d. u. 4 órakor tartotta meg évnegyedves közgyűlést a város háza nagytanácsstermében Degenfeld Schomburg József gr. főispán elnöke alatt. A vidékről alig pár bizottsági tag jelent meg; helyből is a kereskedő és iparos osztály alig volt képviselve; legszámasabban jelentek meg a gazdaközönség részéről. Különbösen itt adjuk a jelen voltak teljes névsorát. Degenfeld József gr. Zichy Géza gr. Dr. Király Ferencz, Rottler József, Domokos Kálmán, Békessy László, Walter Mihály, Szics Mihály, Szesztina Lajos, Rásó Gyula, Simonffy Imre, Koszorus Lajos, Kasztl László, Klein Gyula, Grünwald József, Vásári István, Szöke István, Polgári András, Balla Mihály, Varkoly József.

Elnöklő főispán ur ő méltósága üdvözlővén a közgyűlést, melyet az ügyrend 4. § értelmében hívott össze, jelenti, hogy a múlt évi decz. közgyűlés óta valami nagyfontosságú esemény nem adta elő magát; s a gyűlés első főtárgyát az elnöki jelentés képezi, melyből előre is jelenti, hogy az eredmény más kerületi bizottságok által kivitt sikerhez képest kielégítőnek mondható, mivel idáig több mint 400 bejelentés történt.

A terjedelmes jelentést a bizottság működéséről. Dr. Király Ferencz az ipar és kereskedelmi kamara titkára olvasta fel, melyet lapunk térszéke miatt csak dióhéjba szorítva közölhetünk.

Az elnökség végrehajtotta a deczemberi közgyűlésen hozott határozatokat és kapott megbízásokat. A kitéjtett buzgalom nem vezetett azon sikerre, melyet az ügy megérdemelt volna; a bejelentések nem oly számasok, mennyinek lenni kellene, pedig a bejelentési határidőt a bizottság kérelmére a központ meg is hosszabította volt. Köszönetet fejezi ki a helybeli és vidéki lapok buzgó támogatásáért. Sajnálattal kell constántanl azonban azt, hogy a hatóságok, gazdasági kereskedő, iparos, iparos ifjusági egyletek és körök részéről nem tapasztaltott kellő támogatás és lelkesedés, sőt még a helyi bizottságok sem tették meg mindnyájan kötelességüket, úgy hogy van közöttük olyan, mely „zimzetes“ nek nevezhető, a mennyiben semmi életjelt nem adott magáról. Az elnökség — látván a közönyösséget — utólagosan egyesekhez 500 bejelentő ivot küldött szét, buzdító felhívás kíséretében melynek lett is némi eredménye, 40 új bejelentés érkezett. Ezen kívül a központ is felhívott, hogy a kerületben levő nagyobb uradalmakat az is hívja fel a részvételre.

A hajdu-megyei helyi bizottság „kielejtőten“ lesz képviselve, mely a februári értekezlet eredménye, hol Szepessy Gusztáv és Szűcs Mihály felolvasások tartását ígérték meg Bősörményben és Nánáson, mit be is váltottak. Debreczennél pedig Budapest kivételével aligha lesz a hazából más város fényesebben képviselve, de talán egyszem ad annyit se gélyt, a kiállító kgyamolitására. Eddig 416 bejelentés érkezett, melyből 17 gyűjteményes; az ideleges kiállításra pedig 36 mintegy 100 db. alatt. E 416 bejelentés közül 203 Debreczenre és Hajdu megyére esik; utánna következnek a Szathmári helyi bizottság 52 bejelentéssel; míg a Munkácsi egyet sem mutat fel.

A jelentést a közgyűlés tudomásul vette. Az elnökség továbbá bejelentette, hogy a debreczeni ipar- és kereskedelmi kamara f. évi költségvetése a bizottságnak 500 forint segélyt utalványozott ki; Debreczen városa pedig 1000 forintot szavazott meg azon kötelességgel, hogy a bizottságnak az ő nyomdájában eszközölt nyomtatványai értéke ezen 1000 frtb. beszámítassék. Mindkét segélyért köszönet szavaztatott. Felolvasatott a kolozsvári kerületi bizottság átirata, mely hozzájárulásra kéri fel a debreczeni azon javaslatához, hogy a kerületi bizottságok a magok részéről a vidéki kiállító érdekneik megvédelmezése végett két-két szakbiztost — egyet az ipari, egyet a mezőgazdasági szakra — választassanak a kiállítás idejére. Dr. Király Ferencz az átirat pártolását ajánlja sőt ezen szakbiztosoknak még a jurikben is helyet kíván adni. Ezen javaslata azonban ez időre eljettett; csak a kolozsvári átirathoz csatlakozását jelentette ki a közgyűlés.

Ugyancsak Dr. Király Ferencz javasolja, hogy vagy a központ, vagy a helyi bizottságok egy vagy több ügynököt küldjenek ki, a kerületbe kik a kiállításban részvételre buzdítanak a nagyobb iparosokat és termelőket. Ez indítvány azonban Gr. Degenfeld József, Békessy László, Kasztl László felszólalásai után elvetették; s helyette határozatott, hogy a helyi bizottságok lelkiismeretes működésre újból felhívassanak, s ezek is minden egyes gazdát és iparost buzdítsanak a kiállítás érdekében. Ezzel a közgyűlés véget ért.

A tiszántuli egyházközségi közgyűlése.

— Első nap. —

Debreczen 1884. április 26.

Ma vette kezdetét a tiszántuli egyházközségi közgyűlése Révész Bálint püspök és Váallyi János főgondnok kettős elnöke alatt a főiskola nagy gyűléstermében. A gyűlésen a tiszántuli egyházközségi világi nagyjai közül megjelentek a legnagyobbak: Tisza Kálmán miniszterelnök a nagyszalontai, Degenfeld József gr. az alsószabolcs-hajdukerületi, id. Ráday Gedeon gróf a békéscsánai egyházmegye gondnoka, Tabaajdi Károly aradmegyei főispán egyh. kerületi tanácsbíró stb. A gyűlést főtisztelendő püspök ur ő nagysága gyönyörű imával nyitotta meg, melyben isten áldását kérte a tanácskozásokra. Rövid megnyitó beszédét ép úgy mint a mult tavaszi közgyűlésen — gyászjelentéssel kezdte, s fájdalommal tudatta Kántor Sámuel beregi gondnok, ki közvetlen az egyházközség volt, Tóth Sámuel Pál dunamelléki püspök, egykor főiskolánk növendékének, és Lugosy Józsefnek szomorú elhunytát.

Az elintézendő ügyeknek — egyenkinti megnevezése nélkül, időkimelés szempontjából — sokaságát jelezvén, s a tanácskozások lehető rövidre szorítását kérvén, — az egyházközségi világi nagyjait meg hívja a tárgysorozatra felmen vett Zwingli Ulrik nagy helvét reformátor négy százados születése emlékére holnap a főiskola imatermében tartandó ünnepélyes isteni tiszteletre. Tóth Sámuel egyházi főjegyző felolvassa, az egyházmegyéket, tanítványokat és a debreczeni egyház megbízó levelüket bemutatott képviselőinek nevéit.

A máramaros-ugocsi egyházmegye új esperese Csernád István, továbbá Ujfaluassy Sándor szathmármegyei aispán, mint a nagybányai, Degenfeld József gróf hajdum. főispánja a hajdukerületi, és Kisdobronyi Isáák Dezős orsz. képviselő a szathmári egyházmegye újonnan választott gondnokai a gyűlés lelkes eljenzése mellett a szokásos esküt leteszik. Mindannyian lelkes beszédrel ajánlják fel erőiket és idejüket a prot. egyház javára.

Bejelentetik Nagy Dániel esperes lemondása az esperesi hivatalról, mi sajnálatos véték tudomásul és több évi buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik.

Az egész egyházközségi közgyűlést érdeklő közgazdasági ügyek idevonatkozó önálló indítványok.

A lelkes képességi vizsgákról szóló jelentést Tóth Sámuel főjegyző terjesztette elő. Az első lelkesképességi vizsgára 30, a másodikra 25 tiszteletes atyafi jelentkezett, kik mindannyian keresztül mentek a vizsgákon. A második lelkesképességi vizsgákon mindentől kitünő osztályzatot nyertek Dicsőfi József, Csik Albert, Bertalan Gábor, Sánta Béla, Szabó Mihály a biblia magyarázat kivételével, minvelebből kitünő nem adatik; az első pedig Fiók Károly, Ferenczy Gyula és Sulyok István, mindentől, Kozma Zsigmond is mindentől az írásbeli kivételével. A tiszteletes atyafiakhoz püspök ur buzdító beszédét intézett és rájuk Isten áldását kérte.

A tanítóképeségi vizsgáról jelentés szerint a vizsgára 38 tanító jelentkezett, kik közül 14 nyert oklevelet, 4 jeles osztályzattal.

Az egyetemes konvent 1882. szept. és 1884. márcz. havában tartott üléseinek jegyzőkönyveiből több az egyházközségi érdeklő pontok előterjesztetek, melyek közül több egyszerűen tudomásul vétetett, néhány azonban az ülés folyama alatt tárgyalás alá fog vétetni, ilyenek a theologiai tanárok minősítésének s a docensi szabadságon kérdés, melyre nézve a debr. teol. tanárkar már elkészítette véleményes javaslatát; azon iskolák ügye, melyek az országos törvény rendelkezéseinek megfelelő módon saját erejükből be nem rendezhetők; konventi felhívás a tanárok fizetése ügyében; vasárnap megünneplése. Moldva-oláhországi misszionárius lelkes fizetéséhez az egyh. kerület a rá eső 80 forintot ez évben is megadja.

A középiskolák általi segélyezésének kérdése-pedig Várady Gábor és Tisza Kálmán kormányelnök javaslata azonnal tanácskozás alá vétetett. Az itt kifejtett emelkedett vitára alkalmat adott azon kettős körülmény, hogy a rimaszombati egyesült prot. gymnasium már tavaly szerződésre lépett a kormányval, mely biztosította ugyan az intézet prot. felekezeti jellegét, de viszonzásul a kormány által fizetett 4 tanári állomásért az országos törvény által elszabott tantervet köteles elfogadni; még inkább pedig az, hogy a máramaros-szigeti liceum szintén, a kormányhoz fordult segélyezésért. Várady Gábor az egyházközségi részéről egy megbízottnak kiküldését ajánlja, ki a kvrmáoy emberével és a liceum igazgatóival a tárgyalásokat megkezdje. Kis Albert nem helyesli a liceum eljárását, és veszedelmesnek jelenti az autonómia márcsak a tanácskozást is a kormány megbízotjtával. Tisza Kálmán azonban a gyűlés helyeslése mellett czáfolja meg szóló érveit.

Szerinte a középiskolai törvény nem kíván többet, sőt még valamivel kevesebbet, mint a konvent; óhajta, hogy ha csak lehet minden iskolánk megőrizhesse fe-

lekezeti jellegét; de azt nem kívánja, hogy a szigeti inkább elpusztuljon, mint hogy tovább is ne teljesithesse magas misszióját. A mi egy megbízat kiküldését illeti, abban nem lehet semmi veszélyt látni; mert az nem végleges szerződést köt, csak a szükséges módokat beszél meg; az nem eldöntés, csak a tájékozásra okvetlen szükséges kiküldés lesz. Tudja, hogy a cultus miszter a legjobb szándékkal fog viselkedni azon iskolák iránt, melyeknél nemes szándékot tapasztal. (Helyeslés.) Hason értelembe nyilatkozott hosszabb esinose beszédben Kardos Károly szigeti tanár is. Végül kiküldettek Várady Gábor indítványához képest Tóth Sámuel és Kulin Imre, kik a szükséges tájékoztató tárgyalást a miniszter megbízotjtával fogatnák meg.

A vasárnapügyi bizottság.

A vasárnap megszentelése ügyében három propositiot teszen, nevezetesen, hogy az alakulandó egyházmegyei és községi vasárnapügyi bizottságok és vasárnap megszentelő társaságok élénk összeköttetésbe hozassanak az egyházközségek, s ezek önkéntes tagsági díjakra, és adományokra támaszkodjanak csak; egy olosó évente 4-6-ot megjelenő népszerűen szerkesztett vasárnapügyi lap inditassék meg; vándorgyűlések és felolvasások rendeztessenek.

Balogh Ferencz melegen pártolja ugyan a vasárnap megszentelésének ügyét, de több okoknál fogva egyelőre csak is az egyházmegyei vasárnapügyi bizottságokat kívánja megalakítani. Lukács Ödön egyszerű jóváhagyást kér a kiküldött egyh. kerületi bizottság javaslataira, az irodalmi vállalatot pedig ismét áttétetni indítványozza a bizottsághoz. Soltész László, Tisza Kálmán Balogh Ferenczhez csatlakozván, ez utóbbi indítványa fogadtattott el.

A Geleji-Katona féle kanonok érvényessége tárgyában kiküldött bizottság nagy gondal kidolgozott-alapos argumentumokkal okadatot szép jelesítést, mely már lapokban is volt közölve Szeremley József esperes indítványára egyhangulag magáévá tette a közgyűlés.

Hosszabb vitát idézett elő a miniszteriumnak a bélyegilletékek tárgyában küldött válasza, mely a lelkeseknek bírság terhe alatt kötelességgé teszi az okiratuk hivatalos lelevezését. Várady Gábor egyszerűen tudomásul véteteni kéri a választ. Ellenben Kiss Albert, Soltész L. Farkas Antal, Tisza Kálmán, Lukács Ödön az országgyűléshez újból feliratot javasolnak. Kovács Sándor szükségletnek tartja azt, miután szerinte apénzügyminiszter is úgy értelmezi a lelkes közbevitelnek jellegű állását, hogy az, mint olyan csak akkor szerepel, mikor okorot ad ki, de mikor olyat fogad el, papnak tekintendő. Végre határozatilag kimondatik, hogy a válasz a lelkesek tudomására fog hozatni, s egyuttal utasítatnak, hogy bélyegtelen okiratot ne fogadjanak el és az országgyűléshez a közgyűlés fel fog irni.

x-y.

Napi hírek.

Tisza Kálmán miniszterelnök ő excellenciája a ma hajnali vonattal városunkba érkezett, és részt vett a főiskolában tartott tiszántuli ref. egyházközségi közgyűlésen. A miniszterelnök ur megérkezésekor a „Biká“-ba szállott; a gyűlésteremben nr. Révész Bálint püspök ural jelent meg, s a tagok sorában foglalt helyet. Délben a miniszterelnök a püspök ur vendége volt, a hol a diszcebére az egyházközségi közgyűlés számos tagja volt hivatalos. — Ugy halljuk, hogy a miniszterelnök ur már a ma esti vonattal utazik el városunkból.

Diszlakoma. Váallyi János egyházközségi főgondnok holnap délelben a „Bika“ szálloda dísztermében az egyházközségi gyűlés tagjainak tiszteletére nagy bankettet tart.

Bizalmas értekezlet. Ma délután 5 órára az egyh. kerület tagjai a főgondnok által bizalmas tanácskozásra hívtattak meg a főiskola kis tanácsstermébe.

Az 1885. évi országos kiállítás debreczeni kerületi bizottsága tegnapi tartott negyedéves közgyűléséről szóló terjedelmes referándánk lapunk más helyén találják olvasóink. E helyen csak azt említtük fel, hogy a kerületi bizottságnál eddig beérkezett 402 bejelentésből esik: Debreczen Hajdu megyére 233. Szathmárnémeti helyi bizottságra 52. A nagyszőlősi helyi bizottságra 27. A zilahi helyi bizottságra 21. A beregszászi helyi bizottságra 20. A szilágysomlói helyi bizottságra 14. A nyiregyházi helyi bizottságra 12. A máramaros-szigeti helyi bizottságra 11. A nagybányai helyi bizottságra 7. A nagykarolyi helyi bizottságra 5. Megyénként szétosztván a bejelentéseket, a következő eredmények tüntetettek föl: Esik: Debreczen városra 191, Hajdu megyére, 30, Szabolcs megyére 19, Szathmár megyére 64, Szilágymegyére 40, Bereg megyére 20, Gyúcsa megyére 27, Máramaros megyére 11, bejelentés. Összesen 402. bejelentés. Így magukban véve igen szép eredményt ért el a Debreczen kerületi bizottság, de kétségtelen tény, hogy a bejelentkezettek még mindig nem alkalmasak arra hogy e nagy kerületnek teljes

ipari és me-
Kivánatos y
határán bel-
leáradne kilá-
tétetűnek.

— Kö-
rokonok, ba-
az összes ig-
zett testvére-
vesek voltak
hálánk kifeje-
— Dal-
zene egylett-
tandó dalek-
nem nézek
F. töl. 3. N
Titkos szer-
Kerner F. t
7. Olyan a

— AZ
minden mar-
tartózkodik
kodik a ve-
pöink talpát
zunk fel pan-
beszélgetünk
tettük volna
gyen s bevé-
kezde: eső
— A v
sorozata.
delutánokér-
nagy közöns-
Capekka
és érdemi,
ják a zenek-
nap hangve-
bok fognak
„Hunyady
„Lautenschla
4. Verdi: „
Szűnet
„Dyonisos le-
guna“ Walc
8. Millőcker
A hangvers-
— Gy-
és neje Kobil
Anna férje
Gyula nevűk

Kiadás

Kiadás
háznál, az u-
a következő
1 előszobá-
cze, fászinó,
kösdől fo-
Érteke-
varban hátt

AB

az „I S

— ké-

A

KÖTELEZE

AB. Asztali
C. Szüete ké-
0. Királylisz-
1. Lángliszt
2. Montliszt
3. Zsemlyeli
4. „
5. Felér ke-
6. szüete
7. Középe ke-
8. „
8 1/2. Barna
8 3/4. „
9. Láblist
10. Veres lisz-
11. Finom k-
11. „
12. Durva k-
12. „
Siman őriött
Ugyanaz

D

100 k

Debrec

Kiseb v

Pauly Antal
 alapított 1816-ban,
 csász. kir. szabadalom.
Ágynemű-gyáros.
 Bécs VIII. Lerchenfelderstrasse 36.
 Ajánlja mindenemű ágyneműkét jól felszerelt ra tárt, u. m.: vaságyak, ággyetek, matracok, leuarotpa planok, ággyell fehéreműek st. ugyanit nagyválasztékban tollakat, közönséges és legfinomabb pihéket és k. r. szőnyeget.
 Képes arjgyrtek ingyen és bérmentve.

V Á L L F Ű Z Ő K (miederek.)

27 27

VÉGELADÁS.

Építkezés következtében, kilencz év óta fennálló dívat és rövidáru üzletmet végkép felosztatom, és teljes **végeledást nyitok meg minden az üzletben levő cikkek gyári áron alul adatnak el.**

A midőn hálás köszönetemet fejezem ki, helybeli és vidéki b. vevőimnek, eddigi szives pártfogásukért, szabad legyen e felhívásomat is becses figyelmükbe ajánlani teljes tisztelettel

BAUM MIKSA
 piacz, Veszprémi-féle ház.

NAPERNYŐK NAGY VÁLASZTÉKBAN.

SZABÓ LAJOS
 DEBRECZENBEN, rózsater.

ajánlja a nagyérdemű közönségnek tavaszi és nyári cikkekben nagy választású raktárát:

DIVATOS RUHAKELMÉK.
 Fekete és szines ternók, kasmirok, kendők.

GYÁSZ CZIKKEK
 Szines perkál, kreton és szatinok.

KITÜNŐ SZABÁSÚ FÉRFI INGEK.
 Vászonneműek, ággyterítők. Fekete selyem kelmék és kendők. Jó minőségű kötő pamutok. Ruhadiszek, gombok, csipkék, szalagok.

NAPERNYŐK és ESERNYŐK.

Jutányos szabott áruk.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA
 budapesti cég, debreczeni fióküzletéből a következő cikkekkel ajánlja a nagyérdemű közönség szives figyelmébe.

VÁSZON és KÉSZ FEHÉRNEMŰ.
 Valódi rumburgi creas, hollandi, irhoni és széles lepedő vásznak
 — Csikos és damast esinvatok. — Schroll-féle legjobb sifonok minden szélességben. —

ASZTALNEMŰEK.
 — Kávés terítékek. — Tálca-, szekrény-takarók. — Asztalfutók. — Zseb-kendők. — Férfi-, női és gyermek

kész fehéreműek,
 u. m. ing, lábravaló, hálóköntös, fésülködő, szoknya, harisnyák, lábtük.

DIVATÁRUK.
 A tavaszi és nyári idényre megérkeztek a legújabb divatu

NŐI RUHA-SZÖVETEK
 finom fekete selyem kelmék,
SURRAH, MERVILLEUX SATIN DE LYON,
 továbbá a legszebb szines

SELYEM RUHA-KELMÉK.

SZOBA BERENDEZÉSI CZIKKEK.
 Csipke függönyök. — Jutta függönyök. — Nehéz szövet függönyök. — Turkesztán függönyök.
 Agyeléaló szőnyegek. — Fal-szőnyegek. — Pamlag-szőnyegek. — Futó-szőnyegek.
 Crepe butorhuzatok. — Ripsz butorhuzatok. — Gobelin butorhuzatok. — Bourett butorhuzatok. — Legújabb divat-butorhuzatok.
Ágy- és asztal-takarók.
 Karton és rouge paplanok. — Cachemir paplanok. — Satin paplanok. — Selyem paplanok. — Atlas paplanok. — Pike és trico paplanok. — Gyapju paplanok.
 Tengerfü, afrik és lószőr matrácok.

A valódi dr. POPP J. G.-féle
Anatherin-szájviz
 főművelhetetlen gyógyhatásaiban a száj és fogaknál, mint szinte a

dr. Popp J. G.-féle növényi fogpor
 elhárítja az oly alkalmatlan fogkövet, a fogaknak vakító fehérséget kölcsönöz, a fönntartja a fogmázt.

Orvosi vélemény-nyilvánítás.
 A dr. Popp J. G. es. k. udv. fogorvos ur Bécs, I. Bognergasse 2. Anatherin-szájvize nemcsak a száznak kellemetlen bütze a lyukas fogak s a dohánybűz ellen, hanem a foghus sorvadása, a scorbut s a fogfájásoknál is az alulírott által a legjobb sikerrel használtatott s alkalmaztatott.

Hohenmauth (Csehország).
 Soldan János, es. k. főseborvos a 9. huszárezrednél.

Kapható Debreczenben: Rothschnek, Gátl N Muraközy K., Mihálovics L., Tamásy K., orvnyi Vecsey V. gyógyszerárakban, Csanak József fűszerkereskedésében, Hadházi Szilay gyógyszer, H-Böszörmény: Korányi G. gyógyszer., Szoboszló: Trocsányi G. gyógyszer., Diószeg: Kovács gy., Szathmár dr. Lengyel M. gy., Bossin S., Böszörményi S., gy., N.-Kálló: Mandl S., Hveszda K. gy. Tiszalök: Pinter P. gy., Munkács: Trarler gy., Szinyér-Váralja: Gerber E. gy., Nánás: Ujvári gy., Karczag: Báthory gy., Derecske: Beliczany gy., B-Ujfalú: Sárréty gy., Nagyvárád: Nyiri G. Raecok F. Ember L. gy., Jankó Antal, Huzella A. uraknál. N.-Károly: Jelinek, Füleky O. gy. Nyiregyháza: Szopka A. Lederer O. gy. N.-Bánya: Hanzulovits gy. Somlyó: Kuszka Ig. és társa. Tokaj: Reiner D. gy. B.-Ujváros: Taufer. K. Madaras: Jung K. gy. Csáth: Székely A. gy. S.-A.-Ujhely: Reichard testvérek és Deutsch János. Pinter F. gyógyszerészknél.

„Rudolfsbad“
 vizgyógyintézet
 Reichenauban (Alsóosztrákország).
 476 meternyre a tenger felett. A p a y e r b a c h i délviasut állomásnál. Bécsből a déli vasutal 2 órai távolságban.

VIZGYÓGYÁSZAT
 (Villanyosság és Massage)
 Az idény kezdete május 1-én.

Megnyílik az üdítő csarnok, savó, tej és mindennemű friss töltésű gyógyvizekkel, május 15-én, az uszoda (730 □ meter felszin) június 1-én.

Jegyzékek kívánatra a fürdő-felügyelőség által ingyen küldetnek. Bővebb tudósítást szerezhetni:

Waissnix J. M. örökösénél,
 fürdőtulajdonosok.

Dr. Siegel Nándor
 május 1-ig Bécsben,
 IX. Brünngasse 4.

ROTT L. Debreczen.
 Női divatárak, vászonneműek és női felöltők raktára.

A tavaszi és nyári idényre van szerencsém a következő jutányos árucikkeket a n. é közönségnek becses figyelmébe ajánlani:

legújabb divatu női ruhakelmét
 és hozzá való díszek, valódi francia

creton és satenok,
 valamint

NAPERNYŐK gyári árban
 a legnagyobb raktár

NŐI FELÖLTŐK és KÉSZ RUHÁKBAN,
 valamint esőköpeny, Mantil, Tricot, Jaquet minden színben, selyem terno és szövet ruhák

nagy választékban.

Női ruhákat mérték után budapesti műhelyemben, legújabb divat szerint, gyorsan és pontosan készítették.

GYÉMÁNT ÉKSZEREK Kedvező alkalom. **ÓRAK és LÁNCZOK**

Alulírottak kénytelenek lévén eddigi üzlethelyiségüket átépítés miatt elhagyni,

dusan felszerelt raktárunkat
arany és ezüst ékszereit
 gyémánt broschok, gyűrűk és fülbevalókat, órák, lánczok és a házi szükségletre szokásos ezüst eszközöket **rendkívül leszorított árakon** sőt a saját bevásárlási árakon is elárusítják.

A t. ez. közönség b. figyelmébe ezen **KEDVEZŐ ALKALMAT** olcsó ékszerek bevásárlására ajánlva, maradunk kitünő tisztelettel

Blau Lipót és fiai
 DEBRECZENBEN
 főpiacz 2137. szám.

ARANY ÉKSZEREK **TÁRGYVÁK** **EZÜST ÉKSZEREK**

Debreczen, 1894. Nyomatott a „Debreczeni Ellenzék” helyi nyomdájában. Piac, SIMONFY-ház.

Szerkesztő
 Piac SIMONFY-ház
 HIR
 díjazott pénz
 valamint a
 minden közle
 Bérmentellen le
 XI. év
 És a s
 (T.) „L
 szünk? Ké
 atyáitól. T
 Ez a mi vá
 egy kis jó
 Ime a s
 csak egyes
 szerte. A v
 szavazni is.
 kell látni u
 dolgát, külö
 kapálást, ara
 ugy puffra.
 akárkit vála
 a dologhoz
 beszél igazá
 rálni, de azt
 nek maga fe
 És vajjo
 beszédre a m
 Erre-arra hin
 vával és baj
 dehogyan nem
 fizetni, a hol
 vérezni, a ho
 sváb falut Sz
 volt a lelkes
 lett, hogy a
 hordták a ha
 a képviselője
 hogy a mit a
 zugság. Mert
 lelkét, meg v
 magukban; t
 rosszat senki
 és nép java m
 tudni, hogy
 hogy balold
 ródtek. Mit
 ugy sem tudt
 viselőjelölt ur
 ki magának.”
 Nem azé
 sváb a válasz
 nincs hozzá, h
 mellett a miv
 A „Debrecz
 Két kitünős
 (T)
 Irta: g
 A császár
 bergnél a smalke
 Nyári Ferencz
 kal teljes győzel
 tal Ferdinánd fe
 ményen üldöztt
 zsonban orszá
 dekek bölcsess
 Ezen időben a
 egyeteméről v
 mátiót nagy sít
 közül a Bebeke
 trovichok, Réva
 tak. — A Helv
 Mátyás pedig k
 terjeszteni, de
 azonban az er
 után a helvétia
 tio — főleg a m
 ban csakhamar
 szággyülésre, u
 mint a jobbágye
 tozása, homályt
 Károly esá
 val, tehetetlens
 gyel bajba kev
 deának betöltés
 válaszolt: „En
 iránt legjobb ind
 ban Isten felség
 ad, igyekedj
 ségemmel t
 lenséget, h
 oltalmával
 tessék, maga